

Broj:

Mostar,

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17) i člana 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14), Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, p o d n o s i

IZVJEŠTAJ O RADU

AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2019. GODINU

I - UVOD

Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) obavlja djelatnosti i zadatke u skladu s odredbama Zakona o hrani („Službeni glasnik BiH“, broj 50/04), Zakona o genetički modificiranim organizmima („Službeni glasnik BiH“, broj 23/09), podzakonskim propisima koji uređuju sistem sigurnosti hrane, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju funkcioniranje organa državne uprave. Agencija je nadležna za analizu rizika, iniciranje, pripremu, izradu i predlaganje propisa o hrani, dužna je prikupljati i analizirati podatke kako bi se omogućilo karakteriziranje i praćenje rizika koji imaju direktan ili indirektan uticaj na sigurnost hrane i hrane za životinje, sve poslove vezano za genetički modificiranu hranu i hranu za životinje kao i obavljanje drugih zadataka iz njenog djelokruga rada. Agencija djeluje u uskoj saradnji sa nadležnim organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u cilju ispunjavanja zadataka.

Budžet Agencije (operativni budžet za 2019. godinu) odobren je u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 94/18, 25/19, 52/19 i 72/19) i iznosi ukupno 1.660.000,00 KM. Odobreni budžet korigovan je za iznos od 22.849,18 KM (od čega 10.634,88 KM prenošenjem sredstava po osnovu donacija iz 2018. godine i uplate u 2019. godini u iznosu od 12.214,30 KM, na ime programa posebne namjene (0810010) pod nazivom „Angažovanje asistenta koordinatora“). Prenosom sredstava iz 2018. godine na ime programa „Prehrambene navike stanovništva“ (0810030) budžet je korigovan za iznos od 25.920,86 KM tako da ukupno raspoloživa sredstva Agencije na dan 25.12.2019. godine iznose 1.708.770,04 KM. Ukupno realizovani izdaci do dana 25.12.2019. godine iznose 1.343.861,04 KM, što je izvršenje od 79% u odnosu na korigovani budžet. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole u cjelosti je implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Agencija je sačinila četvrti Izvještaj o realizaciji ispunjavanja aktivnosti iz Akcionog plana i Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019, a u cilju izrade završnog Četvrtog izvještaja o monitoringu provođenja Akcionog plana od strane APIK-a.

U svrhu provođenja revizije učinka u oblasti upravljanja sistemom kvaliteta proizvoda u BiH, revizije učinka u oblasti pravne zaštite u postupcima javnih nabavki od strane Ureda za reviziju institucija BiH, Agencija je postupila u skladu i na način kako je traženo.

Tim Jedinice Interne revizije – Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, obavio je internu reviziju na temu „Upravljanje ljudskim resursima“.

Program 1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje

Projekt 1.1.1 Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane

Agencija je poduzela pripreme radnje u cilju formiranja Savjetodavnog vijeća, Naučnog vijeća i naučnih odbora kao i mreže institucija u skladu sa članom 54. tačka h) Zakona o

hrani. Upravni odbor je usvojio Odluku o izmjenama i dopuni Statuta i Odluku o kriterijima za izbor članova Naučnog vijeća i naučnih odbora. Pripremljene su tri procjene rizika i 16 brzih procjena rizika koje imaju za cilj da na naučno utemeljen način daju smjernice nadležnim organima za poduzimanje odgovarajućih mjera, kao i informacije potrošačima i drugim zainteresiranim stranama o rizicima porijeklom iz hrane.

Mreža organizacija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje - U skladu s „Odlukom o uspostavi Mreže organizacija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje“, a na osnovu prijave na javni poziv Agencije, formirana je Mreža organizacija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje kojoj je dosad pristupilo 16 instituta, zavoda i fakulteta.

Mreža se formira za potrebe realizacije zadataka i projekata delegiranih i/ili finansiranih od strane međunarodnih organizacija među kojima su Evropska agencija za sigurnost hrane (EFSA), Evropski centar za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC), Codex Alimentarius komisija, te druge međunarodne organizacije iz oblasti sigurnosti hrane i hrane za životinje.

EU RASFF sistem – Agencija je zaprimila ukupno 11 EU RASFF obavijesti o rizicima porijeklom iz hrane. Izvršena je evaluacija obavijesti, pripremanje i dostavljanje obavijesti nadležnim organima u nacionalnom sistemu, zaprimanje povratnih informacija, te sačinjavanje povratnih informacija za upućivanje nadležnoj službi EC putem EU RASFF. Agencija je tokom 2019. godine redovno dostavljala izvještaje Evropskoj komisiji o poduzetim mjerama od strane nadležnih organa u BiH koji se putem RASFF WINDOW, SANTE RASFF EC čini dostupnim svim članicama RASFF mreže.

Obavijesti izvan EU RASFF sistema - Agencija je zaprimila ukupno 33 obavijesti izvan EU RASFF sistema koje su na daljnje postupanje i poduzimanje odgovarajućih mjera dostavljene nadležnim organima.

WHO/FAO INFOSAN mreža - Od strane INFOSAN kontakt tačke za hitne slučajeve za BiH, zaprimljeno je šest INFOSAN obavijesti koje nisu zahtijevale postupanje nadležnih organa u BiH.

Monitoring hrane – U saradnji sa nadležnim organima BiH i entiteta pripremljen je i proveden Program praćenja (monitoring) ostataka pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla u 2019. godini. Ukupno je uzorkovano 195 uzoraka hrane i svi su analizirani na prisustvo 180 aktivnih materija. Ukupno od 195 analiziranih uzoraka, 143 uzorka nisu sadržavala ostatke pesticida na nivou kvantifikacije, 52 uzorka (26,66%) su sadržavala ostatke pesticida u/iznad nivoa kvantifikacije. Pet uzoraka je bilo neodgovarajuće (2,56%). Sačinjen je poseban detaljan izvještaj o navedenim aktivnostima, koji se dostavlja Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje. Rezultati analiza su obrađeni koristeći relevantnu metodologiju, te je izvršena procjena prehrabene akutne (kratkotrajne) i hronične (dugotrajne) izloženosti potrošača ostacima pesticida.

Saradnja sa laboratorijama - Agencija je i u 2019. godini nastavila saradnju sa laboratorijama za kontrolu hrane u BiH. Na osnovu obrađenih podataka o laboratorijskim analizama hrane, u BiH je u 2019. godini (III kvartala), uzorkovano 28.584 uzorka hrane, od čega je neodgovarajućih bilo 915 ili 3,20% uzoraka. Na osnovu podataka o laboratorijskim analizama vode, u BiH je u 2019. godini uzorkovano 5.218 uzoraka vode. Od tog broja neodgovarajućih je bilo 906 ili 17,36 % uzoraka. Na području BiH u 2019. godini (III kvartala) registrovano je ukupno 765 slučajeva obolijevanja gdje je hrana potvrđena kao uzrok/put prenosa. Registrirane su tri epidemije: dvije epidemije *Toxiinfectio alimentaris* sa 125 oboljelih i jedna *Intoxicatio alimentaris* sa 19 oboljelih. Sačinjen je poseban detaljan izvještaj o navedenim aktivnostima, koji se dostavlja Vijeću ministara BiH na razmatranje i usvajanje.

Saradnja sa međunarodnim i EU institucijama i organizacijama **Jačanje kapaciteta za implementaciju novog zakonodavstva BiH usklađenog sa acquis-om**

Kako bi se osigurala pravovremena i efikasna implementacija novog zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane, Agencija je koristila ponuđene kapacitete različitih programa Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija. Cilj ovih aktivnosti je usko vezan uz kreiranje i ispunjavanje uslova za izvoz prehrambenih proizvoda iz Bosne i Hercegovine kao i stvaranje ambijenta za kvalitetnu zaštitu zdravlja potrošača u Bosni i Hercegovini. Tako su uz podršku TAIEX instrumenta organizovane ekspertske misije na temu: „*Uspostavljanje strategije za laboratorijsko ispitivanje uzoraka i podrška za akreditiranje metoda*” i „*Usklađivanje zakonodavstva iz oblasti genetički modificiranih organizama u Bosni i Hercegovini s pravnim naslijeđem EU*“.

U saradnji i podršku USAID/Sweden FARMA II projekta, Agencija je realizirala obilježavanje *Međunarodnog dana sigurnosti hrane*, dok je u saradnji sa Češkom razvojnom agencijom i USAID/Sida FARMA II projektom, realizirana „*Prezentacija smjernica namijenjenih nadležnim institucijama u sistemu sigurnosti hrane u BiH i subjektima u poslovanju s hranom*“.

Realizovano je učešće predstavnika BiH na 15 treninga u sklopu „*Better training for safer food*“.

Međunarodna saradnja – Saradnja sa Evropskim autoritetom za sigurnost hrane (EFSA)

Na osnovu realizacije obaveza iz prethodne godine, potpisan je novi Ugovor o međusobnoj saradnji između Evropskog autoriteta za sigurnost hrane (EFSA-e) i Agencije za period 1.7.2019. – 30.6.2021. godine. U izvještajnom periodu, u saradnji s nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini u EFSA DWH uneseni su podaci o zoonozama, epidemijama uzrokovanim hranom, ostacima pesticida i ostacima veterinarskih lijekova.

U saradnji s EFSA-om, u Sarajevu je 22. i 23.5.2019. godine održan 39. sastanak Mreže kontakt tačaka EFSA-e na kojem su predstavnici 28 zemalja članica Evropske unije i šest pretprijetnih zemalja, uključujući Bosnu i Hercegovinu, razmijenili informacije o trenutnim aktivnostima i izazovima u području sigurnosti hrane u EU. U okviru sastanka Mreže kontakt tačaka EFSA-e održana je *B2B radionica* na kojoj su predstavljeni programi i projekti iz pretprijetnih fondova EU i razmijenjene informacije o aktuelnim EU programima i projektima koji su na raspolaganju institucijama nadležnim za sigurnost hrane.

U skladu sa predprijetnim obavezama stručnjaci iz Bosne i Hercegovine su i tokom 2019. godine redovno učestvovali u radu radnih tijela Evropske agencije za sigurnost hrane: Savjetodavno vijeće, Forum kontakt tačaka, naučne mreže iz oblasti pesticida, kontaminanata, genetički modificiranih organizama, dobrobiti i zdravlja životinja, rezidua veterinarskih lijekova, antimikrobne rezistencije i komunikacije rizika.

IPA 2018 - u skladu s Godišnjim akcionim programom IPA 2018 za Bosnu i Hercegovinu, Agencija je, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH (entitetska ministarstva poljoprivrede i Odjel za poljoprivredu BD BiH), pripremila Twinning fiche za projekt „*Podrška EU jačanju kapaciteta i postupnom usklađivanju sektora sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini s Acquis*“ koji odražava prioritete sektora sigurnosti hrane u Bosni i Hercegovini, a bit će finansiran sredstvima EU.

Sredstva predviđena Godišnjim akcionim programom IPA 2018 za Bosnu i Hercegovinu usmjerena su na: Izgradnju institucionalnih kapaciteta, provedbu politika i usklađivanje zakonodavstva u području sigurnosti hrane; Nabavku opreme potrebne za kompletiranje aktivnosti u okviru komponente izgradnje institucionalnih kapaciteta (ICT oprema, softver i specifična oprema za prikupljanje i obradu podataka).

Projekt INEGRA – u saradnji s Poljoprivrednim fakultetom Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Agronomskim i prehrambeno-tehnološkim fakultetom Sveučilišta u Mostaru,

pripremljena je dokumentacija za učešće u projektu INEGRA čiji je cilj doprinijeti modernizaciji visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, Rusiji i Bjelorusiji kroz podršku izgradnji kapaciteta za edukaciju o „zelenoj poljoprivredi“ te primjenu zakonodavstva i najboljih praksi EU.

Prehrambene navike stanovništva - Agencija je u 2017. godini započela sa implementacijom projekta prehrambenih navika stanovništva u BiH koji je podržan od strane EFSA-e koja je i osigurala neophodna finansijska sredstva. Tokom 2018. godine završeno je sa pilot projektom na uzorku od 10% ukupnog broja ispitanika u cilju testiranja upitnika i protokola anketiranja i unosa podataka u softver. Obučeni anketari su na terenu izvršili anketiranje ispitanika u skladu s EU metodologijom. Kao nastavak aktivnosti u toku 2019. godine, obrađivane su ankete za sezonu ljeto/jesen, te ih je trenutno uneseno 350 sa područja FBiH. U toku je daljnja obrada podataka kao i njihovo ažuriranje.

Agricultural Competitiveness and Institutional Strengthening Project (ACIS) - Agencija je nastavila aktivnosti na pripremi projekta „*Agricultural Competitiveness and Institutional Strengthening Project (ACIS)*“, koji je planiran kao nastavak Projekta poljoprivrede i ruralnog razvoja. Projektna ideja Agencije za cilj ima uspostavljenje informacionog sistema sigurnosti hrane u BiH (FSIS) sa akcentom na procjenu i komunikaciju rizika.

Saradnja sa Češkom razvojnom agencijom - Agencija je sa Češkom razvojnom agencijom potpisala Memorandum o razumijevanju kojim se omogućuje realizacija projekta „*Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane u BiH*“ u okviru kojeg je tokom 2019. godine realizirano nekoliko radionica namijenjenih proizvođačima proizvoda od mesa i mlijeka, kao i studijska posjeta Veterinarskom institutu u Pragu. U okviru projekta, na prijedlog Agencije i angažovanih eksperata sa Veterinarskog instituta iz Praga, izabrano je pet laboratorija za učešće u projektu za čije je stručno osoblje organizirana obuka u Veterinarskom institutu u Pragu, a koja se odnosila na uvođenje i implementaciju laboratorijskih metoda za analizu aditiva u hrani, koje su primjenjene u laboratorijima u BiH. U skladu sa zahtjevima koji su dostavile izabrane laboratorije izvršeno je njihovo opremanje neophodnom laboratorijskom opremom i potrošnim laboratorijskim materijalima.

Projekt 1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interesi potrošača i proizvođača

Propisi o hrani Na prijedlog Agencije u saradnji s nadležnim organima, Vijeće ministara BiH donijelo je **devet propisa o hrani**: *Lista prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda i Lista stolnih voda* („Službeni glasnik BiH, broj 20/19), *Uputstvo o stavljanju van snage uputstva o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige evidencije utroška brašna* („Službeni glasnik BiH“, broj 28/19), *Odluka o visini naknade za postupak zaštite oznaka porijekla i zaštite oznaka geografskog porijekla i postupak zaštite oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda* („Službeni glasnik BiH“, broj 34/19) i *Odluka o ovlaštenim tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti za proizvode zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i garantirano tradicionalnog specijaliteta* („Službeni glasnik BiH“, broj 55/19), *Pravilnik o izgledu i načinu korištenja zaštićenog znaka oznake porijekla, oznake geografskog porijekla i oznake garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda* („Službeni glasnik BiH“, broj 82/19), *Odluka o imenovanju članova Vijeća za genetički modificirane organizme* („Službeni glasnik BiH“, broj 82/19), *Pravilnik o voćnim sokovima i određenim sličnim proizvodima namijenjenim za ishranu ljudi* („Službeni glasnik BiH“, broj 84/19), *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodama za kontrolu meda i drugih pčelinjih proizvoda* („Službeni glasnik BiH“, broj 84/19) i *Odluka o imenovanju Komisije za registraciju oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i dodjelu oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda u Bosni i Hercegovini* („Službeni glasnik BiH“, broj 84/19).

Projekt 1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane

Oblast genetički modificiranih organizama – Vijeće za GMO, u izvještajnom priodu, održalo je ukupno sedam sjednica na kojima je doneseno jedno Mišljenje po zahtjevu subjekta u poslovanju sa hranom za životinje za izdavanje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište BiH GM hrane za životinje. Vijeće za GMO je u saradnji s Agencijom izradilo monografiju „Genetički modificirani organizmi – stanje i perspektive“. Agencija je kao Nacionalna kontakt tačka Kartagena protokola o biosigurnosti za BiH pripremila IV Nacionalni izvještaj o provođenju Kartagena protokola o biosigurnosti za BiH.

Označavanja hrane bez GMO - Aktivnim učešćem i donošenjem *Smjernica za utvrđivanje procesa proizvodnje i obilježavanja hrane proizvedene bez GMO* i *Smjernica za kontrolu proizvodnje bez GMO zasnovane na riziku*, omogućeno je označavanje hrane bez GMO-a. Nekoliko značajnih kompanija u Bosni i Hercegovini je ispunilo sve pretpostavke i svoje prehrambene proizvode označilo oznakom „bez genetski modificiranih organizama“ (primjer su jaja kompanije Bingo i ulje kompanije Bimal).

Komisija za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u Bosni i Hercegovini - U izvještajnom periodu Komisija je rješavala 24 predmet za priznavanje prirodnih mineralnih, prirodnih izvorskih i stonih voda. Komisija je okončala 21 predmet i donijela Mišljenja o priznavanju voda koje se stavljaju na tržište u Bosni i Hercegovini. Sve priznate vode upisane su u Registar Agencije. Agencija je, u saradnji s Komisijom, provela proceduru obrade zahtjeva, pripremila i donijela odgovarajuće potvrde, te pružila svu potrebnu tehničku podršku proizvođačima prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda proizvedenih u BiH s ciljem nastavka izvoza na tržište Republike Hrvatske.

Upravni odbor Agencije je u izvještajnom periodu održao 12 sjednica na kojima je razmatrao više propisa iz oblasti sigurnosti hrane koje na prijedlog Agencije u saradnji sa nadležnim organima donosi Vijeće ministara BiH, kao i više informacija i izvještaja iz pojedinih oblasti sigurnosti hrane, te Program rada Agencije.

Baza eksperata Agencije - U skladu s odredbama člana 53., stav 5. Zakona o hrani, zadaci Agencije obuhvaćaju i pružanje: naučnih savjeta, te naučne i tehničke pomoć vezano uz ljudsku prehranu u vezi sa zakonodavstvom BiH, kao i pomoći u komunikaciji vezano uz pitanja prehrane u okviru programa zdravstvene zaštite u BiH; naučnih mišljenja o drugim pitanjima vezanima uz zdravlje i dobrobit životinja i zdravlje bilja; naučnih mišljenja o proizvodima, uključujući hranu i hranu za životinje vezano uz genetički modificirane organizme. Imajući u vidu da je za realizaciju naprijed navedenih zadataka Agencije neophodno aktivirati sve raspoložive naučno-istraživačke potencijale u BiH – akademsku zajednicu i ostale nezavisne eksperte usko specijalizirane za oblast sigurnosti hrane, u tu svrhu Agencija je formirala bazu eksperata.

Hrana za posebne prehrambene potrebe - Pravilnikom o hrani za posebne prehrambene potrebe („Službeni glasnik BiH“, broj 72/11) propisuju se uslovi koje treba ispunjavati hrana za posebne prehrambene potrebe prilikom stavljanja na tržište. Agencija je, shodno članu 13. Pravilnika, uspostavila Registar hrane za posebne prehrambene potrebe koja je stavljena na tržište Bosne i Hercegovine.

Realizacija zaključaka Vijeća ministara BiH - U izvještajnom periodu, Vijeće ministara BiH zadužilo je Agenciju za realizaciju osam zaključaka, koji su uspješno realizirani. Realizacija Zaključaka Vijeća ministara BiH je prioritet u realizaciji Agencije.

Tokom 2019. godine u segmentu komunikacije s potrošačima posredstvom sredstava javnog priopćavanja evidentirala ukupno 54 aktivnosti, među kojima su priopćenja za javnost, izjave za medije te pismeni odgovori na upite medija. U skladu s načelom transparentnosti, na web stranici Agencije se blagovreno objavljuju navedeni sadržaji (novosti/priopćenja - 69; propisi/javne konsultacije - 10; javne nabavke - 32 i pristup informacijama - 2).

Odgovori na zastupnička pitanja – Agencija je u toku 2019. godine pripremila i dostavila odgovore na šest zastupničkih pitanja.

II - IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH ZA 2019. GODINU

Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane

Programi, projekti i aktivnosti	Nosilac aktivnosti (organizaciona jedinica)	Pokazatelji				Izvori finansiranja i troškovi			Vrijeme provođenja		Komentar
		Jedinica mjerenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost 2018. godina	Cijlana vrijednost 2019. godina	Ostvarena vrijednost na kraju godine 2019. godina	Izvori finansiranja (budžet, krediti, donacije, ostalo)	Planirani troškovi	Ostvareni troškovi	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.1. Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje											
1.1.1 Procjena rizika u oblasti sigurnosti hrane	01, 02, 03, 04, 05	Broj	93	154	186	Budžet	632.795	470.351	IV	IV	U cilju realizacije ove aktivnosti nije bilo donesenih naučnih mišljenja u izvještajnom periodu. Kako bi se nadomjestilo navedeno, Agencija je pripremila preporuke, mjere i smjernice za daljnje postupanje nadležnim organima i ostalim zainteresiranim stranama.
1.1.1.1 Priprema i provođenje naučnih i stručnih istraživanja i monitoring planova, te izrada mišljenja i preporuka	01,02, 03,04,05	Broj	49	99	119	Budžet	271.200	202.251	IV	IV	U izvještajnom periodu, Agencija je na osnovu obavijesti zaprimljenih putem EU RASFF sistema, INFOSAN mreže i obavijesti izvan EU RASFF sistema pripremila preporuke, mjere i smjernice za daljnje postupanje nadležnim organima i ostalim zainteresiranim stranama. Također su pripremljene i inicijalne procjene rizika porijeklom iz hrane.

1.1.1.2 Prikupljanje i vođenje baza podataka/evidencija	01,03,04,05	Broj	14	15	15	Budžet	180.795	131.698	IV	IV	Agencija je u izvještajnom periodu uspostavila i redovno ažurirala sve planirane baze podataka, čije će ažuriranje i eventualno unapređenje biti nastavljeno kontinuirano i u narednom periodu.
1.1.1.3 Saradnja sa međunarodnim i EU institucijama i organizacijama	01,03,04,05	Broj	30	40	52	Budžet	180.800	136.402	IV	IV	U okviru međunarodne saradnje, Agencija je u izvještajnom periodu osigurala učešće predstavnika svih nivoa vlasti na obukama koje su realizirane u saradnji sa TAIEX-om, EFSA-om, BTSF-om, Usaid/Sida FARMA II Projektom i Češkom razvojnom agencijom.
1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije, kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interese potrošača i proizvođača	01,02,03,04,05	Broj	147	149	158	Budžet	632.820	470.352	IV	IV	U odnosu na propise čija izrada je planirana Programom rada za 2019. godinu, u izvještajnom periodu je urađeno više propisa u odnosu na planirani broj, a što je detaljno prikazano u tabeli za izvještaj za podzakonske akte.
1.1.2.1 Propisi o hrani	01, 02, 03, 04, 05	Broj	147	149	158	Budžet	632.820	470.352	IV	IV	Programom rada Agencije za 2019. godinu planirana je izrada Izmjene i dopune Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 21/19. U izvještajnom periodu je urađeno više propisa u odnosu na planirani broj, a što je detaljno prikazano u tabeli za izvještaj za podzakonske akte.
1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane	01, 02, 03, 04, 05	Broj	250	450	589	Budžet	542.385	403.158	IV	IV	Agencija je i u toku 2019. godini nastavila sa aktivnostima koje su se odnosile na implementaciju propisa iz oblasti sigurnosti hrane, a što je detaljnije prikazano u nastavku tabele.

1.1.3.1 Koordinacija u vezi sa hitnim slučajevima, rješenja za odobravanje za stavljanje na tržište hrane, pojašnjenje, tumačenje i odgovori u vezi implementacije propisa	01,02,03,04,05	Broj	230	420	559	Budžet	506.226	374.936	IV	IV	Agencija je tokom 2019. godine u segmentu komunikacije s potrošačima posredstvom sredstava javnog priopćavanja evidentirala ukupno 54 aktivnosti, među kojima su priopćenja za javnost, izjave za medije te pismeni odgovori na upite medija. U skladu s načelom transparentnosti, na web stranici Agencije se blagovremeno objavljuju navedeni sadržaji (novosti/priopćenja - 69; propisi/javne konsultacije - 10; javne nabavke - 32 i pristup informacijama - 2). Također je dostavljen i veliki broj odgovora na upite subjekata u poslovanju s hranom, nadležnih organa svih nivoa vlasti i ostalih zainteresiranih strana. Također su praćene aktivnosti u radu Vijeća za genetički modificirane organizme i Komisije za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda, te je u okviru ovih aktivnosti doneseno ukupno 21 rješenje u upravnom postupku.
1.1.3.2 Upravljačka i aktivnost podrške	01, 02, 03, 04, 05	Broj	20	30	30	Budžet	36.159	28.222	IV	IV	Agencija je u izvještajnom periodu izradila sve strateške dokumente koji su bili planirani Programom rada (Izveštaj o radu za 2019. godinu, Srednjoročni plan rada Agencije za period 2020 - 2022. godina i Program rada za 2020. godinu). Također su u skladu s planiranom dinamikom izrađeni finansijski izvještaji, kao i realizirani zaključci Vijeća ministara BiH.

III - IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM ZAKONIMA PLANIRANIH GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH ZA 2019. GODINU

Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane

Naziv zakona	Vrijeme provođenja		Status zakona zaključno sa 31.12.2019. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u PS BiH (DA/NE)	Usvojen u PS BiH (DA/NE)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1 (naziv programa)							
1.1.1 (naziv projekta)							
1.1.1.1 (naziv zakona)							
1.1.1.2 (naziv zakona)...							
1.1.2 (naziv projekta)...							
1.2 (naziv programa)...							

IV - IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM PODZAKONSKIM AKTIMA PLANIRANIH GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BiH ZA 2019. GODINU							
Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast							
Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj							
Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH							
Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane							
Naziv podzakonskog akta	Vrijeme provođenja		Status podzakonskog akta zaključno sa 31.12.2019. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje aktivnosti	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen rukovodiocu (DA/NE)	Usvojen od strane rukovodioca (DA/NE)	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	
1	2	3			4	5	6
1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje							
1.1.2 Koordiniranje izrade propisa usaglašenih sa legislativom Evropske unije, kako bi se osigurao izvoz hrane i hrane za životinje, te zaštitili interese potrošača i proizvođača							
1.1.1.1 Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla	IV	I	DA	DA	DA	DA	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o maksimalnim nivoima ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 21/19. Iako je izrada ovog propisa bila planirana i u 2019. godini, navedeni propis predstavlja nastavak aktivnosti iz 2018. godine, te zbog stalnih izmjena predmetne oblasti u pravnom naslijeđu EU isto predstavlja kontinuiran proces usklađivanja.

1.1.1.2 Lista prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda i Lista stolnih voda	I	I	DA	DA	DA	DA	Lista prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda i Lista stolnih voda objavljena je u "Službenom glasniku BiH", broj 20/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
1.1.1.3 Uputstvo o stavljanju van snage uputstva o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige evidencije utroška brašna	I	I	DA	DA	DA	DA	Uputstvo o stavljanju van snage uputstva o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige evidencije utroška brašna objavljeno je u "Službenom glasniku BiH", broj 28/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
1.1.1.4 Odluka o visini naknade za postupak zaštite oznaka porijekla i zaštite oznaka geografskog porijekla i postupak zaštite oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda	II	II	DA	DA	DA	DA	Odluka o visini naknade za postupak zaštite oznaka porijekla i zaštite oznaka geografskog porijekla i postupak zaštite oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda objavljena je u "Službenom glasniku BiH", broj 34/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
1.1.1.5 Odluka o ovlaštenim tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti za proizvode zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i garantirano tradicionalnog specijaliteta	II	II	DA	DA	DA	DA	Odluka o ovlaštenim tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti za proizvode zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i garantirano tradicionalnog specijaliteta objavljena je u "Službenom glasniku BiH", broj 55/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.

1.1.1.6 Pravilnik o izgledu i načinu korištenja zaštićenog znaka oznake porijekla, oznake geografskog porijekla i oznake garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Pravilnik o izgledu i načinu korištenja zaštićenog znaka oznake porijekla, oznake geografskog porijekla i oznake garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 82/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
1.1.1.7 Pravilnik o voćnim sokovima i određenim sličnim proizvodima namijenjenim za ishranu ljudi	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Pravilnik o voćnim sokovima i određenim sličnim proizvodima namijenjenim za ishranu ljudi objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 84/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
1.1.1.8 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodama za kontrolu meda i drugih pčelinjih proizvoda	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodama za kontrolu meda i drugih pčelinjih proizvoda objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 84/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.

1.1.1.9 Odluka o imenovanju Komisije za registraciju oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i dodjelu oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda u Bosni i Hercegovini	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Odluka o imenovanju Komisije za registraciju oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i dodjelu oznaka garantirano tradicionalnog specijaliteta prehrambenih proizvoda u Bosni i Hercegovini objavljena je u "Službenom glasniku BiH", broj 84/19. Donošenje ovog propisa nije bilo planirano Programom rada Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu, ali je isti rađan uslijed iskazane potrebe.
--	----	----	----	----	----	----	---

V - IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA PLANIRANIH GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BiH ZA 2019. GODINU

Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane

Naziv međunarodnog ugovora	Vrijeme provođenja		Status međunarodnog ugovora zaključno sa 31.12.2019. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	Procedura u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	Usvojen u Predsjedništvu BiH (DA/NE)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1 (naziv programa)							
1.1.1 (naziv projekta)							
1.1.1.1 (naziv međunarodnog ugovora)							
1.1.1.2 (naziv međunarodnog ugovora)...							
1.1.2 (naziv projekta)...							
1.2 (naziv programa)...							

Kneza Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
 ☎ + 3 8 7 3 6 3 3 6 9 5 0, ☎ + 3 8 7 3 6 3 3 6 9 9 0
 www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

VI - IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI JAVNIH INVESTICIJA PLANIRANIH GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BiH ZA 2019. GODINU				
Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast				
Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj				
Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH				
Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hrane				
Naziv projekta javnih investicija	Vrijeme realizacije		Status (ZAVRŠENO, U POSTUPKU, ODLOŽENO, PREKINUTO)	Komentar
	Očekivani period realizacije	Završen (DA/NE)		
1	2	3	4	5
1.1 Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje				
1.1.1 Prehrambene navike stanovništva				
1.1.1.1 Prehrambene navike stanovništva	2021. godina	NE	U POSTUPKU	Agencija je u 2017. godini započela sa implementacijom projekta prehrambenih navika stanovništva u BiH koji je podržan od strane EFSA-e koja je i osigurala neophodna finansijska sredstva. Tokom 2018. godine završeno je sa pilot projektom na uzorku od 10% ukupnog broja ispitanika u cilju testiranja upitnika i protokola anketiranja i unosa podataka u softver. Obučeni anketari su na terenu izvršili anketiranje ispitanika u skladu s EU metodologijom. Kao nastavak aktivnosti u toku 2019. godine, obrađivane su ankete za sezonu ljeto/jesen, te ih je trenutno uneseno 350 sa područja FBiH. U toku je daljnja obrada podataka kao i njihovo ažuriranje.

VIII - IZVJEŠTAJ O PROVEDENIM JAVNIM KONSULTACIJAMA KOD IZRADE IZVJEŠTAJA O RADU AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH ZA 2019. GODINU

U skladu s odredbama Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/14), proveden je postupak javnih konsultacija o Izvještaju o radu Agencije za sigurnost hrane BiH za 2019. godinu . Prednacrt izvještaja o radu je objavljen na službenoj web stranici Agencije za sigurnost hrane BiH (www.fsa.gov.ba) u dijelu koji se odnosi na javne konsultacije, isti je prošao **e konsultacije** na službenoj stranici Ministarstva pravde BiH i dostavljen na mišljenje Uredu za zakonodavstvo BiH, Ministarstvu finansija i trezora BiH i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

DIREKTOR

Dr. sci. Džemil Hajrić

Kneza Višeslava bb, 88 000 Mostar, Bosna i Hercegovina
 Кнеза Вишеслава бб, 88 000 Мостар, Босна и Херцеговина
 ☎ + 3 8 7 3 6 3 3 6 9 5 0, ☎ + 3 8 7 3 6 3 3 6 9 9 0
www.fsa.gov.ba, E-mail: agencija@fsa.gov.ba

IZVJEŠTAJ O TEMATSKOM DIJELU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BIH 2019. GODINE

Opći cilj/principi razvoja: Održivi rast

Strateški cilj: Brži i efikasniji razvoj poljoprivrede i ruralni razvoj

Srednjoročni cilj: Unaprijediti sistem zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja putem uspostavljanja efikasnog sistema sigurnosti hrane, veterinarske kontrole i fitosanitarne oblasti u BiH

Specifični cilj: Unaprjeđenje sistema sigurnosti hran

Naziv podzakonskog akta	Vrijeme provođenja		Status podzakonskog akta zaključno sa 31.12.2019. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provođenje aktivnosti	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen rukovodiocu (DA/NE)	Usvojen od strane rukovodioca (DA/NE)	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1. Procjena, upravljanje i komunikacija rizika porijeklom iz hrane i hrane za životinje							
1.1.3 Implementacija propisa iz oblasti sigurnosti hrane							
Izveštaj o radu radnih tijela imenovanih od Vijeća ministara BiH	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Aktivnost realizirana u skladu s predviđenom dinamikom, u za to predviđenim vremenskim rokovima.
Informacije o određenim pitanjima iz nadležnosti Agencije za sigurnost hrane BiH	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Aktivnost realizirana u skladu s predviđenom dinamikom, u za to predviđenim vremenskim rokovima.
Koordinacija i dostavljanje pojedinih izvještaja Vijeću ministara BiH iz pojedinih područja rada Agencije za sigurnost hrane BiH	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Aktivnost realizirana u skladu s predviđenom dinamikom, u za to predviđenim vremenskim rokovima.
Realizacija zaključaka Vijeća ministara BiH	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Aktivnost realizirana u skladu s predviđenom dinamikom, u za to predviđenim vremenskim rokovima.

Odluka o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za sigurnost hrane BiH	IV	IV	NE	NE	NE	NE	Agencija za sigurnost hrane BiH, u okviru svojih nadležnosti, provela je redovnu proceduru u izradi navedenog pravnog propisa. U toku je pribavljanje mišljenja od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, nakon čega će se predmetna Odluka dostaviti Vijeću ministara BiH na razmatranje i donošenje.
Odluka o osnivanju Komisije za priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda u BiH	IV	IV	NE	NE	NE	NE	Agencija za sigurnost hrane BiH, u okviru svojih nadležnosti, provela je redovnu proceduru u izradi navedenog pravnog propisa, ali u roku predviđenom za izradu predmetne Odluke, od strane nadležnih organa nisu dostavljena sva neophodna imenovanja.
Odluka o imenovanju članova Vijeća za genetički modificirane organizme	IV	IV	DA	DA	DA	DA	Odluka o imenovanju članova Vijeća za genetički modificirane organizme objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 82/19.

